

Герасименко Д. Є.,
*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФАКТОРИНГОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

Факторинг є одним із найперспективніших видів банківських послуг, адже на сьогодні актуальною проблемою є ризик неповерненості коштів за кредитами. Цьому сприяють інфляційні процеси та нестабільність економічної ситуації, які призводять до скорочення робочих місць та зростання безробіття, де люди змушені вдаватися до кредитних займів. Проте, незважаючи на те, що факторингові операції є основним інструментом управління дебіторською заборгованістю, обмеженість його використання обумовлена їх високою ризикованістю.

Факторинг для України є досить новим видом послуг, який не набув ще такого розвитку та поширення, як у зарубіжних країнах. На заході, зазвичай, факторингом користуються малі та середні підприємства, оскільки великі підприємства мають відомі переваги в управлінні дебіторської заборгованості, у той час як малі підприємства можуть мати недостатньо коштів для утримання спеціалізованого кредитного менеджера. Тому багато західних компаній у своїй діяльності використовують послуги факторингу.

На рисунку 1 наведено частку використання факторингу у зарубіжних країнах, де лідерами є Великобританія, частка факторингового обороту у сукупному обсязі якої становить 22%, Італія – 14,4% та Франція – 14%.

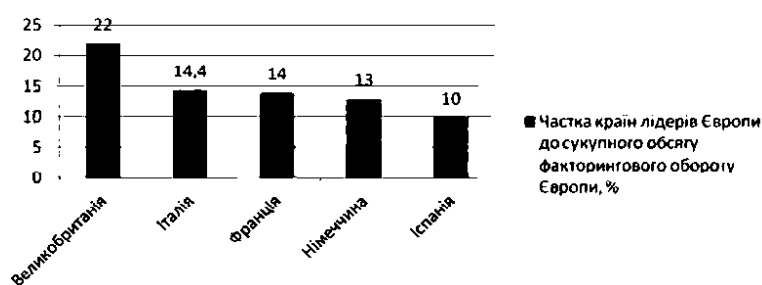

Рисунок 1 – Частка країн лідерів Європи до сукупного обсягу факторингового обороту

Джерело: побудовано за даними Factors Chain International [1]

Основними перевагами, якими користується факторинг на заході є:

- вдосконалене законодавство;
- сприятливий розмір плати за здійснення факторингу;
- достатня кількість кваліфікованих кадрів.

В Україні ситуація є протилежною, оскільки факторинг користується більшим попитом серед великих підприємств. Це свідчить про недостатній

розвиток малого та середнього бізнесу та високі вимоги факторингових компаній та банківський установ [2].

Другою проблемою у розвитку факторингових послуг є недосконале законодавство, що обумовлюється відсутністю Закону України «Про факторингові послуги», у межах якого варто поглибити аспекти процесу надання факторингових послуг, визначити відповідальність сторін та особливості передачі прав вимоги боргу до факторингової компанії [3].

Ще одна проблема - великий розмір плати за здійснення факторингової операції. У розвинених країнах вартість факторингу становить у середньому близько 1,5-2% від суми постачання. На вітчизняному ринку комісія встановилася на рівні 0,5–3% від вартості рахунків-фактур, проте комерційні банки визначають розмір плати за домовленістю з конкретним клієнтом за кожним договором, тому ставка плати за обслуговування може виявитися вищою (5% і більше).

Останньою проблемою, яка перешкоджає розвитку факторинговому ринку, є нестача кваліфікованих кадрів, які б розумілися на тонкощах різних видів виробництва. Через нестачу кваліфікованих кадрів, факторинговий бізнес може піддаватися маніпуляціям шахраїв, які ретельно здійснюють моніторинг ринку та його учасників, у тому числі й кадрові зміни у компаніях і банках.

Отже, для ринку факторингових послуг притаманна значна кількість проблем, що зумовлені передусім нерозвиненістю самого ринку, необізнаністю як виробників таких послуг, так і їх споживачів у особливостях надання факторингових послуг. Саме тому для активізації функціонування фінансових компаній у межах такого ринку необхідно в Україні реалізувати перспективні заходи, які б дозволили створити умови розвитку факторингових послуг та підвищити рівень зацікавленості споживачів у їх використанні.

Список використаних джерел:

1. Factors Chain International: Матеріали офіційного сайту. – URL: <http://www.nbgfactors.gr>
2. Боднар О.А., Церуш К. В. Проблеми фінансового ринку та шляхи їх вирішення / Трансформація фінансової системи України: тенденції та перспективи розвитку : матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Миколаїв; 27-28 листопада 2019 р. Миколаїв : МНАУ, 2019. С.7-9.
3. Смачило В.В. Дубровська Є.В. Сутність факторингу та його використання при управлінні дебіторською заборгованістю в Україні. *Фінанси України*. 2007. №7. С. 35-45.
4. Добровольська О. В. Ринок факторингових послуг: проблеми розвитку та перспективи. *Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету*. 2015. № 1 (31). С. 166–169.

Науковий керівник: **Боднар О. А.**, канд. екон. наук, асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна